

Ο ΚΑΛΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΣΒΕΙΚ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Εργασία του μαθητή του Α1 Δούμπλη Αθανασίου

Μάθημα: Νεοελληνική Γλώσσα

4^ο Γυμνάσιο Χαριλάου   2014-2015

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Ναουμίδου Μαρία

Περιεχόμενα

1.Κεντρική ιδέα

.....σελ.2

2.Περίληψη ανά κεφάλαιο-Το δοξασμένο ξυλοφόρτωμα

ΚΕΦ.1.....σελ.3

3.Το δοξασμένο ξυλοφόρτωμα

ΚΕΦ.2.....σελ.4

4.Το δοξασμένο ξυλοφόρτωμα

ΚΕΦ.3.....σελ.6

5.Το δοξασμένο ξυλοφόρτωμα

ΚΕΦ.4.....σελ.7

6.Συνέχεια της ένδοξης πανωλεθρίας κεφ.1.....σελ.8

7.Συνέχεια της ένδοξης πανωλεθρίας κεφ.2.....σελ.9

8.Συνέχεια της ένδοξης πανωλεθρίας κεφ.1

.....σελ.10

9.Ιδέες και εκφράσεις που μου έκαναν εντύπωση..σελ.11

10.Γενική Αποτίμηση.....σελ.13

11.Βιογραφικό σημείωμα συγγραφέα σελ.14

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ

Ο Γιάροσλαβ Χάσεκ έγραψε έναν αντιπολεμικό ύμνο στην ανθρώπινη αδυναμία απέναντι στην ηλιθιότητα. Οι άνθρωποι μη μπορώντας να υπερνικήσουν την ανοησία συχνά την μετατρέπουν σε κανόνα. Το σατιρικό έργο του Χάσεκ "Ο καλός στρατιώτης Σβέικ στον πόλεμο" εξακολουθεί ακόμα και σήμερα να δίνει ένα χρήσιμο αλλά και διασκεδαστικό μάθημα για το πόσο μάταιος και παράλογος είναι ο πόλεμος αλλά και ότι δεν είναι καθόλου μάταιο να πολεμάμε τον ανθρώπινο παραλογισμό.

ΤΟ ΔΟΞΑΣΜΕΝΟ ΞΥΛΟΦΟΡΤΩΜΑ

Κεφάλαιο 1

Περνώντας την Ουγγαρία

Έπειτα από μεγάλη αναμονή το τάγμα του Σβέικ ξεκινά το ταξίδι του για την πρώτη γραμμή του μετώπου. Η μεγάλη αναμονή αλλά και οι δύσκολες συνθήκες του ταξιδιού έχουν κάνει τους στρατιώτες να σκέφτονται οτιδήποτε άλλο εκτός από τον πόλεμο. Άλλοι παίζουν χαρτιά, άλλος γράφει γράμμα ακόμα και οι αξιωματικοί δείχνουν να μην έχουν συναίσθηση ότι πηγαίνουν στον πόλεμο καθώς

ασχολούνται με ασήμαντες λεπτομέρειες και καυγάδες μεταξύ τους την ώρα που το στράτευμα δείχνει αποδιοργανωμένο, χωρίς ηθικό και κάθε άλλο παρά αξιόμαχο. Ανάμεσα στους συστρατιώτες του Σβέικ υπάρχουν διάφοροι χαρακτήρες όπως ο αρχιλοχίας Βάνεκ με τον οποίο συζητούν και παίζουν χαρτιά, ο γιγαντόσωμος και λαίμαργος αλλά όχι ιδιαίτερα έξυπνος στρατιώτης Μπαλούν, ο μάγειρας αλλά και αποκρυφιστής Γιουράιντα που έχοντας χάσει την εύνοια του συνταγματάρχη εκδιώχθηκε από την κουζίνα και στάλθηκε-ως τιμωρία- στο μέτωπο. Ο ίδιος ο Σβέικ είναι ένας αφελής αλλά και φλύαρος άνθρωπος που για κάθετί που συμβαίνει είναι έτοιμος να διηγηθεί μια σχετική ιστορία. Επίσης γνωρίζουμε κάποιους από τους αξιωματικούς όπως ο επικεφαλής τους λοχαγός Σάγκνερ αλλά και ο υπολοχαγός Λούκας με τον οποίο δεν έχουν και τις καλύτερες σχέσεις. Τέλος γνωρίζουμε τον δόκιμο αξιωματικό Μπίγκλερ, ο οποίος ισχυρίζεται ότι έχει ευγενική καταγωγή, ονειρεύεται στρατιωτικά μεγαλεία και τιμητικά αξιώματα αλλά τελικά τον προσγειώνει η πραγματικότητα σ' ένα κρεβάτι στρατιωτικού νοσοκομείου να προσπαθεί να συνέλθει έπειτα από ένα γερό μεθύσι που οι ανώτεροι του το χαρακτήρισαν δυσεντερία για να μην επηρεαστεί το φρόνημα των στρατιωτών.

Κεφάλαιο 2

Στη Βουδαπέστη

Μετά από μεγάλη ταλαιπωρία το τρένο που μεταφέρει τη μονάδα του Σβέικ φτάνει στο σιδηροδρομικό σταθμό της Βουδαπέστης. Εκεί αποδεικνύεται για άλλη μια φορά ότι ο στρατός είναι τελείως αποδιοργανωμένος και ότι τίποτα δε λειτουργεί όπως θα έπρεπε καθώς οι στρατιώτες μένουν νηστικοί χωρίς κανείς να φροντίζει για να τους μοιραστεί φαγητό ενώ οι διαταγές αλλάζουν συνεχώς όμως όχι μόνο δε λύνονται τα προβλήματα αλλά αντίθετα δημιουργούνται καινούργια. Επίσης οι ανώτεροι αξιωματικοί και μάλιστα οι στρατηγοί αντί να ασχολούνται με την επίλυση των πολλών θεμάτων που απασχολούν τους στρατιώτες (φαγητό, μισθοδοσία, αναχώρηση του τρένου για το μέτωπο) είτε δεν κάνουν τίποτα γι'αυτά είτε δίνουν ανόητες και άχρηστες διαταγές που δεν επιλύουν κανένα πρόβλημα. Κοντά σε όλα αυτά ανακοινώνεται η είδηση της εισόδου στον πόλεμο της Ιταλίας , με το στρατόπεδο των αντιπάλων. Η

είδηση αυτή δε γίνεται δεκτή με ευχαρίστηση από τους συμπολεμιστές του Σβέικ-από τον καθένα για τους δικούς του λόγους. Ο ίδιος ο Σβέικ γλυτώνει δύο φορές από μπελάδες. Τη μία φορά μετά από αναφορά του- νέου του εχθρού- υπολοχαγού Ντουμπ και τη δεύτερη όταν προσπαθώντας να ετοιμάσει ένα καλό γεύμα για τον υπολοχαγό Λούκας, κατηγορήθηκε για την κλοπή μιας κότας. Και τις δύο φορές όμως γλύτωσε χάρη στην επέμβαση του υπολοχαγού Λούκας. Τελικά έφτασε και η ώρα για την αναχώρηση του τρένου από τη Βουδαπέστη

Κεφάλαιο 3

Απ'το Χατβάν στα σύνορα της Γαλλικίας

Στο ταξίδι προς τα σύνορα της Γαλλικίας, νέο πρόσωπο στο βαγόνι του Σβέικ είναι ο δόκιμος αξιωματικός Μάρεκ. Αυτός είχε μόλις αθωωθεί, αφού πριν είχε φυλακιστεί για ένα χρόνο, από την κατηγορία της απειθαρχίας και αμέσως μετά του ανατέθηκε ο ρόλος του ιστορικού του τάγματος. Αφού λοιπόν η δράση αργούσε ο Μάρεκ άρχισε να γράφει φανταστικές ιστορίες για νικηφόρες μάχες του στρατεύματος και πολεμικά ανδραγαθήματα των στρατιωτών και των αξιωματικών. Τελικά όμως μπαίνει κι

αυτός στο στόχαστρο του υπολοχαγού Ντουμπ όταν δεν του επιτρέπει να ανακαλύψει ότι ο Σβέικ είναι μεθυσμένος. Στη συνέχεια ο Ντουμπ φτάνει στο σημείο να απειλήσει με το περίστροφο του τον Σβέικ όταν και η επόμενη προσπάθεια του να τον κατηγορήσει για αντιμιλιταριστική προπαγάνδα και εσχάτη προδοσία αποτυγχάνει. Μετά από αυτά ο Ντούμπ θα ξεσπάσει στην ορντινάτσα του, τον στρατιώτη Κούνερτ, χαστουκίζοντας τον. Ο Σβέικ θα καταγγείλει στους ανώτερους του το περιστατικό και θα καταφέρει να απαλλάξει το συγκεκριμένο στρατιώτη από την υπηρεσία του υπολοχαγού Ντούμπ. Έτσι το ταξίδι συνεχίζεται με τον Σβέικ δικαιωμένο, τον Μάρεκ να εξακολουθεί να περιγράφει φανταστικές ιστορίες και την παρέα του βαγονιού να μοιράζεται ένα μπουκάλι κλεμμένο κονιάκ.

Κεφάλαιο 4

Εμπρός, μάρς!

Πλησιάζοντας στο μέτωπο, το τάγμα του Σβέικ παίρνει διαταγή να συνεχίσει το ταξίδι του με τα πόδια. Κατά τη διάρκεια της πορείας ο Σβέικ και η παρέα του ορίζονται σιτιστές και αναζητούν κατάλυμα για το λόχο. Αυτό αποδεικνύεται δύσκολο καθώς οι κάτοικοι της περιοχής δεν τους υποδέχονται με τον καλύτερο τρόπο και προσπαθούν να τους αποτρέψουν να μείνουν στο χωριό

τους καθώς έχουν κακή εμπειρία από την προηγούμενη παρουσία εκεί των ρώσων στρατιωτών. Οι στρατιώτες δυσκολεύονται και πάλι να εξασφαλίσουν το φαγητό τους καθώς δεν υπάρχουν καθόλου διαθέσιμα ζώα και η μόνη αγελάδα που καταφέρνουν να βρουν είναι τόσο αδύνατη που το κρέας της καθυστερεί πολύ να βράσει. Έτσι οι στρατιώτες ξεκινούν και πάλι την πορεία τους και ο Σβέικ κατά την αναζήτηση νέου καταλύματος για τη μονάδα του μπαίνει σε μεγάλη περιπέτεια. Αφού φόρεσε τα ρούχα ενός δραπέτη ρώσου αιχμαλώτου για να διαπιστώσει πώς ήταν με τη ρωσική στολή, συλλαμβάνεται από ένα απόσπασμα της στρατιωτικής αστυνομίας του ίδιου του στρατού του που τον πέρασαν για Ρώσο.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΔΟΞΗΣ ΠΑΝΩΛΕΘΡΙΑΣ

Κεφάλαιο 1

Ο Σβέικ στη μεταγωγή ρώσων αιχμαλώτων

Ο Σβέικ μετά τη σύλληψη του μεταφέρεται μαζί με τους υπόλοιπους αιχμαλώτους. Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες του να διηγηθεί την αλήθεια και την παρεξήγηση που έχει συμβεί αυτό δε γίνεται δυνατό

αφού δεν τον αφήνουν να εξηγήσει πώς ακριβώς είχαν γίνει τα γεγονότα. Μάλιστα επειδή γνώριζε γερμανικά του ανατέθηκε και το έργο της καταγραφής των αιχμαλώτων. Στη συνέχεια γίνεται αντιληπτό ότι είναι Τσέχος αλλά θεωρείται λιποτάκτης και ότι με τη θέληση του πέρασε στο ρωσικό στρατό με αποτέλεσμα να περάσει αμέσως από δίκη από στρατοδικείο που ετοιμάστηκε με συνοπτικές διαδικασίες. Η καταδίκη του δείχνει σίγουρη αλλά ένας αντισυνταγματάρχης επιμένει να ελέγξει την αλήθεια όσων λέει ζητώντας πληροφορίες από τη μονάδα του. Έτσι η καταδίκη και η εκτέλεση του αναβάλλονται προσωρινά.

Κεφάλαιο 2

Η πνευματική συμπαράσταση

Καθώς η καταδίκη του Σβέικ από το δικαστήριο θεωρείται σίγουρη και η μόνη ποινή που υπάρχει για όποιον κρίνεται ένοχος προδοσίας είναι η κρεμάλα, ο πρόεδρος

του Δικαστηρίου στρατηγός Φίνκ, για να μη χάνεται χρόνος ώσπου να έρθει η απάντηση από τη μονάδα του Σβέικ, στέλνει στον μελλοθάνατο το στρατιωτικό ιερέα Μαρτινέκ για να τον προετοιμάσει πνευματικά για ότι πρόκειται να ακολουθήσει, δηλαδή το θάνατο του. Αυτό ονομάζεται πνευματική συμπαράσταση. Για άλλη μια φορά όμως ο Σβέικ δεν καταλαβαίνει τί πραγματικά συμβαίνει και με την πολυλογία και την αφέλεια του εκνευρίζει τόσο τον ιερέα που τον έκανε να φύγει τρέχοντας από το κελί.

Κεφάλαιο 3

Ο Σβέικ ξαναβρίσκει το λόχο του

Την επόμενη μέρα φτάνει η απάντηση από τη μονάδα του Σβέικ που επιβεβαιώνει τα λεγόμενα του και έτσι ο Σβέικ αθωνώνεται. Του δίνουν καινούργια στολή και με συνοδεία οδηγείται πίσω στο λόχο του. Στο αρχηγείο της

ταξιαρχίας ξανασυναντά τον υπολοχαγό Ντουμπ ο οποίος προσπαθεί και πάλι να πετύχει την τιμωρία του Σβέικ αλλά για άλλη μια φορά αποτυγχάνει. Έτσι ο Σβέικ επιστρέφει στο λόχο του και συναντά τους γνωστούς του αξιωματικούς και συστρατιώτες. Εκεί μαθαίνει τα νέα ότι δηλαδή είχε χαθεί η οπισθοφυλακή του λόχου, ότι η πληρωμή τους θα καθυστερούσε και ότι την ημέρα εκείνη είχαν τσιμπούσι με γουρουνόπουλο οι αξιωματικοί. Την ώρα που και ο Σβέικ απολαμβάνει ένα πλούσιο γεύμα-προσφορά του μάγειρα Γιουράιντα- στο λόχο καταφθάνουν ο υπολοχαγός Ντούμπ αλλά και ο δόκιμος Μπίκλερ που είχε αναρρώσει.

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ

Ο Σβέικ είναι ένας αφελής, καλοκάγαθος, ευγενέστατος, ελαφρώς απλοϊκός στο μυαλό άνδρας που ζει στην

Πράγα την εποχή που ακόμη αποτελεί μέρος της Αυστροουγγαρίας. Είναι στα 1914, όταν ο Σβέικ μέσα από μια σειρά παράλογων, κωμικοτραγικών ή και εντελώς αναπάντεχων περιστατικών βρίσκεται στο κέντρο διαφόρων καταστάσεων που απλώς τονώνουν περισσότερο το πατριωτικό του αίσθημα. Ο αφελής ήρωας θα κατηγορηθεί για εσχάτη προδοσία, θα έρθει αντιμέτωπος με την πιο παράλογη γραφειοκρατία, θα αντικρούσει την υποκρισία των θεοσεβούμενων. Η απλοϊκή του σκέψη θα τον βοηθά να αντιλαμβάνεται καλύτερα τα γεγονότα που συμβαίνουν γύρω του με αποτέλεσμα να χαρακτηρίζεται διορατικός. Το μεγαλύτερο προτέρημα του Γιόζεφ Σβέικ είναι πως ακόμη και στην πιο παράλογη και αδιέξοδη κατάσταση βλέπει την θετική της πλευρά.

Το σατιρικό μυθιστόρημα «Ο καλός στρατιώτης Σβέικ» δεν γράφτηκε για παιδιά, μπορεί όμως να διαβαστεί από τα μεγάλα παιδιά του δημοτικού και του Γυμνασίου αλλά και από μεγαλύτερης ηλικίας αναγνώστες. Τα παιδιά θα απολαύσουν και θα εκτιμήσουν το σαρκαστικό χιούμορ του αφελούς Σβέικ, θα αναγνωρίσουν τα ιδανικά του και θα αντιληφθούν την ανατρεπτική οπτική του: στη φυλακή βλέπει τον νόμο και την πρόοδο, στην τρέλα του πολέμου την ευκαιρία να κάνει το σωστό και να δείξει πίστη και αφοσίωση.

Γιαροσλάβ Χάσεκ

Ο Γιάροσλαβ Χάσεκ (τσεχ. Jaroslav Hašek) ήταν Τσέχος σατιρικός συγγραφέας. Γεννήθηκε στις 30 Απριλίου 1883 και πέθανε στις 3 Ιανουαρίου 1923. Έζησε σε μια εποχή που η Πράγα ήταν ένα κέντρο λογοτεχνίας με σήμερα παγκοσμίως γνωστά ονόματα όπως ο Φραντς Κάφκα και ο Μαξ Μπροντ.

Ο Χάσεκ γεννήθηκε στην Πράγα, όταν αποτελούσε πόλη της Αυστροουγγρικής Αυτοκρατορίας. Η φτώχεια ανάγκασε την οικογένεια να μετακομίζει συχνά κατά τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας του. Ως έφηβος, εγκατέλειψε το γυμνάσιο στην ηλικία των δεκαπέντε ετών για να γίνει φαρμακοποιός, αλλά τελικά αποφοίτησε από μία οικονομική σχολή. Εργάστηκε για λίγο ως τραπεζικός υπάλληλος και ως πωλητής σκυλιών (το ίδιο επάγγελμα ακολούθησε και ο ήρωας Σβέικ στο μυθιστόρημά του).

Το 1906 προσχώρησε στο αναρχικό κίνημα, έχοντας συμμετοχή και στις αντι-γερμανικές ταραχές που

σημειώθηκαν στην Πράγα το 1897. Έδινε διαλέξεις σε ομάδες εργαζομένων και το 1907 έγινε ο συντάκτης του αναρχικού περιοδικού Komuna. Απομακρύνθηκε από το αναρχικό κίνημα και εργάστηκε ως σατιρικός συγγραφέας για περιοδικά όπως 'Η Τσουκνίδα' και το Karikatury, από το 1908 μέχρι το 1910.

Το 1911 συμμετείχε στις εκλογές με το «Κόμμα υπέρ της προόδου μέσα στα πλαίσια του νόμου» (μια παρωδία παραδοσιακών κομμάτων) ζητώντας την κρατικοποίηση των υπηρεσιών θυρωρού, την σκλαβιά κλπ. Κατά τη διάρκεια του Α' Παγκόσμιου Πολέμου αιχμαλωτίστηκε από τον ρωσικό στρατό και εντάχθηκε στις Τσεχοσλοβακικές Λεγεώνες, δυνάμεις εθελοντών που πολεμούσαν με το μέρος της Αντάντ κατά της Αυστροουγγαρίας. Μετά την Οκτωβριανή επανάσταση στη Ρωσία διαφώνησε με τις Λεγεώνες και εντάχθηκε στον Κόκκινο Στρατό. Τον Δεκέμβριο του 1920 επέστρεψε στην πατρίδα του. Παντρεύτηκε συνολικά δύο φορές, την πρώτη ακολουθώντας το καθολικό τελετουργικό, και τη δεύτερη φορά στη Ρωσία, με ορθόδοξο γάμο. Ο Χάσεκ εργάστηκε με επιτυχία για εφημερίδες και περιοδικά, γράφοντας σατιρικές ιστορίες και άρθρα. Ως συγγραφέας συνδύασε την απλή λαϊκή γλώσσα με την περιγραφή πολύπλοκων λεπτομερειών. Λίγοι αναγνώρισαν την ποιότητα στα έργα του. Οι περισσότεροι συνάδελφοί του

πίστευαν ότι τα έργα του ήταν ένα επιφανειακό φαινόμενο. Από το 1910 εργάστηκε για το ζωολογικό περιοδικό Svět zvířat (Ο Κόσμος των Ζώων).

Περιγράφοντας ανύπαρκτα ζώα έφερε μεγάλη αναταραχή στους ειδικούς. Το αποκορύφωμα ήταν άρθρα όπως η περιγραφή μεθυσμένων παπαγάλων και η ανακάλυψη της προϊστορικής ψείρας.

Το σημαντικότερο έργο του είναι το αντιπολεμικό μυθιστόρημα με τον τίτλο 'Ο Καλός Στρατιώτης Σβέικ'. Το βιβλίο αποτελεί αντίδραση στα γεγονότα του Α' Παγκόσμιου Πολέμου και έχει μεταφραστεί σε 58 γλώσσες. Το μυθιστόρημα αναφέρεται στην ιστορία ενός απλού και ασήμαντου ανθρώπου που προσπαθεί να ξεφύγει από τον πόλεμο. Η σχολαστική πραγματοποίηση των στρατιωτικών εντολών αποκαλύπτει τον παραλογισμό και την γελοιότητα του συστήματος. Αυτό το έργο θεωρείται κλασσικό αριστούργημα της παγκόσμιας λογοτεχνίας και βρίσκεται συχνά μέσα σε καταλόγους των 100 καλύτερων βιβλίων.

Δικτυογραφία-Πηγές:

<http://www.bookpress.gr>

<http://el.wikipedia.org/wiki>